

Ook onder ons

Verslaving is in onze tijd een groot probleem. Alcoholisten zijn verslaafd aan drank. Tallozen zijn verslaafd aan drugs. Er is ook pornoverslaving en gokverslaving. Verslaving heeft zo'n grote aantrekkingskracht op de mens, dat het uiterst moeilijk is om daarvan los te komen.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Ten diepste geldt dat een mens van nature verslaafd is aan de zonde. 'Een iegelijk die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde' (Joh. 8:34). Ook na ontvangen genade kunnen bepaalde verslavingen een mens in hun greep krijgen.

Verslaving aan drank was vooral in de 19^e eeuw een groot probleem. Overheden hebben sindsdien allerlei maatregelen genomen om het drankgebruik terug te dringen. In de Verenigde Staten was de verkoop van alcoholische dranken een tijdlang zelfs totaal verboden.

Werd er vroeger door de arbeidersbevolking veel gedronken om de armoede en ellende te vergeten, thans is het vooral een welvaartsverschijnsel. Werd roken tot in de tweede helft van de vorige eeuw (zeker voor mannen) als iets normaals gezien, thans geldt het als een verslaving. De schadelijke gevolgen voor de gezondheid zijn immers overduidelijk.

Drugsverslaving is vooral iets van de laatste halve eeuw. De drempel voor pornoverslaving is door internet een stuk lager geworden. Helaas wel. De overheid doet daar ook nauwelijks iets tegen.

Weerhoudende kracht

Ook onder ons komen allerlei vormen van

verslaving voor, al is dat gelukkig (belangrijk) minder dan in de samenleving als geheel. Van de kerkelijke gemeenschap en van de waarschuwendende boodschap die daar gebracht wordt, gaat altijd nog een zekere weerhoudende kracht uit. Het Kennisinstituut Christelijke GGZ publiceerde vorige maand de uitkomsten van een onderzoek over de verslavingsproblematiek in reformatorische kring. Dit mede op verzoek van het deputaatschap Diaconale en maatschappelijke zorg. Het onderzoek was grotendeels op basis van zelfaanmelding. De percentages die er uitrollen moeten we dus niet al te exact nemen. Mensen die zelf of in hun omgeving te maken hebben (gehad) met verslaving, zullen zich eerder aanmelden om mee te doen dan anderen.

Verontrustend

Niettemin waren de resultaten zonder meer verontrustend te noemen. Alcoholmisbruik doet zich onder ons op grote schaal voor. Bij jongeren maar ook bij ouderen. Nu is de Bijbel geen geheelonthoudersboek, maar er staan wel tal van waarschuwingen in tegen drankmisbruik. Dronkaards zullen het Koninkrijk Gods niet beërven (1 Kor. 6:10). Matigheid in het omgaan met alcohol wordt ons op tal van

plaatsen in de Bijbel voorgehouden. Ook uit de resultaten van het jongste onderzoek moeten we concluderen dat er onder ons veel te gemakkelijk omgegaan wordt met drank. 'Drank maakt meer kapot dan je lief is', zo luidde destijds de slagzin van een antidrankcampagne. De overheid zet zich de laatste jaren in om minderjarigen van de drank af te houden. Mogen wij daar dan achteloos aan voorbijgaan?

Als je ergens echt aan verslaafd bent, is het niet eenvoudig om daar vanaf te komen. Vandaar dat er allerlei vormen van hulpverlening zijn. Uit het rapport komt naar voren dat mensen zich soms schamen om daarvan gebruik te maken. Daar kan men zich iets bij voorstellen. Schaamte heeft ook een positieve kant: het besef dat het niet zo is als het behoort te zijn. Maar die schaamte werkt averechts als men om die reden niets aan de verslaving wil doen. Evenzo is het verkeerd als men voor de ambtsdragers de eigen verslavingsproblemen of die in het gezin wil verzwijgen. In de praktijk blijkt volgens het rapport de drempel naar ambtsdragers hoog te zijn.

Identiteit hulpverlening

Met name ambtsdragers onderstrepen veelal de waarde van reformatorische hulpverleningsinstanties. Maar die zijn er lang niet altijd. De behoefte daaraan is groter dan het beschikbare aanbod. Een evangelische instelling als De Hoop sluit niet goed aan bij de reformatorische identiteit.

Soms hebben gemeenteleden de voorkeur voor algemene hulpverleningsorganisaties om niet herkend te worden. Ook daar kan men zich iets bij voorstellen, maar zit men daarmee wel op de goede weg? Willen we op die manier dan toch niet een bepaalde schijn ophouden?

Alles bij elkaar heeft dit rapport zeker z'n waarde. Zeker wat betreft allerlei verslavingen zou ons levenspatroon anders moeten zijn dan dat van de wereld. Helaas is dat lang niet altijd zo.

Opvallend is overigens wel hoe men in dit rapport het begrip verslaving definieert. Verslaving doet zich voor wanneer mensen meer drinken, roken, blowen of porno kijken dan ze willen. De wil van de mens is kennelijk de norm. Wie het wel best vindt dat hij wekelijks dronken is of porno kijkt, geldt dan niet als een verslaafde. Dat is Bijbels gezien wel een zeer aanvechtbare benadering van het verslavingsprobleem. Een zaak van (her)bezinning!